

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

§. I. De Scientia beatifica Jesu Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

ftum Dei sapientiam. Non solum is habet lumen; sed totum ipsius esse divinum, purissimum est lumen, per quod DEUS perfectissimè cognoscit divinitatem suam, & omnem adorandarum suarum perfectionum pulchritudinem, & res omnes, quæ sunt extra ipsum, actuales, possibiles, & etiam impossibiles; & nihil absconditum est cognitioni ipsius: *Quoniam DEUS lux est, & tenebra in eo non sunt ulla.* Ecce tibi divitias intellectus divini in Jesu Christo; sed non nisi DEUS solus omnem illarum cognoscit excellentiam. Beati in æternum illarum videbunt pulchritudinem, quæ rapiuntur in admirationem & replebuntur gaudio, nunquam tamen comprehendent eandem.

I. Joan. I.

Quales sint divitiæ intellectus humani in Christo.

3. Si aspicias Jesum Christum secundum humanitatem & intellectum ipsius humanum, verum est, illum nihil habere omnis hujus scientiæ diviniæ, cum ut sic DEUS non sit, alias tamen habet sibi & essentiæ suæ congruas. Et quia intellectus ipsius est omnium intellectuum creatorum nobilissimus, æquissimum erat, ut locupletaretur

perfectissimis quibusque scientiis, quibus possibile est tam excellentem ditari creaturam. Vis me illas tibi monstrare?

Ingrediamur cum reverentia divinum hoc sanctuarium: videbis ibi quatuor scientiarum genera, quæ velut quatuor magni soles simul uniuntur, ut admirabilem in ipsum effundant splendorem. Prima & præcipua est scientia beatifica, quæ clarè intuetur essentiam Dei. Secunda est scientia infusa, quam ipsius anima recepit a verbo divino, in primo instanti, quo fuit cum ipso unita, velut dotem quandam sponsalitiæ. Tertia est scientia acquisita, quam intellectus ipsius perfectissimus & acerrimus sibi comparavit in semetipso. Et quarta est scientia experimentalis, quam hausit ab extra suorum usu sensuum, & in qua crescebat successivè & perficiebatur cum ætate. Ecce partes & portiones præcipuas divitiæ hujus thesauri scientiæ & sapientiæ Jesu Christi. Sed quis ipsius posset nôsse valorem? Vis, ponderemus unam post alteram?

§. I. De Scientia beatifica Jesu Christi.

ITane, dicit Philemon, jam totus consolatus ex primo hoc aspectu, inter scientias ipsius numeras

illam beatificæ visionis DEI? Hem! an habuit illam tempore vitæ suæ mortalis? nonne scriptum

LII

ptum

Exod. 33.
v. 20.

ptum est: *Non videbit me homo, & vivet?* Et dein, nonne viator is erat, sicut nos omnes, exspectans beatam spem, quam nos exspectamus? Non, respondit Ecclesiasticus, visio beatifica dilata ipsi non est usque ad finem vitæ suæ mortalis, sicut nobis. Verum quidem est, ipsum viatorem fuisse, sicut nos, ast! ipse quoque fuit comprehensor supra nos. Verum quidem est, Deum dixisse, non videndum se ab homine vivente vitâ adhuc mortali; sed quamvis is viveret, sicuti nos, erat tamen jam mortuus in æternis decretis Dei: & idèd nuncupatur in Scriptura: *Agnus occisus ab origine mundi.*

Anima Jesu Christi habuit jus ad visionem beatificam ab instanti conceptionis suæ.

Sed quando obtinuit beatam hanc visionem DEI? procul dubio laborandum illi aliquanto tempore fuerat, ut illam mereretur? Non, inquit Ecclesiasticus, habebat ipsam à principio, abs eo, quòd mereretur illam, vel meritis fuerit unquam. Non nisi eorum est, quibus ipsa non debetur, suis illam comparare meritis; sed illis, qui jus habent ipsam possidendi, non incumbit mereri illam. Nonne videmus parvulos infantes, qui cedunt factis mox à Baptismo recipere illam, quin ipsam promeruerint, eòquòd, cum adoptati sint in filios DEI per gratiam sui Baptismi, jus habeant adeundi hæreditatem Patris sui, quantò magis

Jesus Christus, qui non erat Filius solummodò adoptivus, sed Filius naturalis Dei Patris sui?

An dicendum igitur est, quòd ^{Jesus Christus vidit essentiam divinam antequam nasceretur.} ab instanti, quo natus est in stabulo Betlehemitico, jam cœperit videre Deum, quòdque vile hoc stabulum primus fuerit Paradisus, in quo essentia DEI visa fuit ab aliquo beato? Non reposuit Ecclesiasticus, sed antequam natus esset, adhuc conclusus sinu virginali sanctissimæ Matris suæ, fruebatur jam anima ipsius eadem visione DEI, quâ modò fruitur in cœlo; & æquissimum hoc erat, eòquòd proprius fuerit Filius Dei, ab eo, quo esse cœpit, instanti. Cum ergò jam tunc fuerit Filius ipsius legitimus, legitimus quoque possessor erat bonorum cœlestis Patris sui: ita ut non stabulum Betlehemiticum, sed purissimus Virginis Matris uterus, primus fuerit Paradisus, in quo primus Beatus cœperit videre essentiam Dei.

Videtur, citò nimis incepisse ^{Anima Jesu Christi vidit Deum, priusquam conciperetur in sinu Matris suæ.} ipsius beatitudinem, inquit Philimon totus attonitus, totus in admirationem abreptus. Sed excrevit ipsius admiratio, dum Ecclesiasticus adjunxit. Adhuc majus quid tibi dicendum mihi restat, quòd nempè ante ipsum instans, quo conceptus fuit in sinu Matris suæ, sanctissima ipsius anima jam fuerit Beata, & intellectus ipsius plenus lumine gloria,

ria, jam possederit omnem scientiam visionis DEI: Video bene, te id mirari; sed caperis bene, quod tibi dicam, & mirari cessabis, & clarè mecum idipsum videbis. Probè nōsti, quòd id, quod nuncupatur instans conceptionis, sit unio actualis animæ & corporis infantis: Et hæc unio contingit in momento, quo parvum ipsius corpus sufficienter est dispositum ad recipiendum animam: siquidem ante hoc momentum verum non est, dicere, quòd conceptus sit homo in sinu Matris suæ.

Jam interrogo te, an necessarium sit, partes, quæ componunt aliquod totum, esse ante ipsum totum? Nonnè, antequam uniantur simul, ut constituant hoc totum, supponitur ipsas jam esse? Hoc indubitatum est: quomodò enim unirentur, nisi jam essent? Corpus & anima Jesu Christi habebant esse suum separatim ante unionem suam, id est, ante conceptionem; & quia duæ hæc partes sunt substantiæ, necessarium erat, ut suam haberent subsistentiam: Jam nunquam aliam habuerunt subsistentiam, quàm propriam personam Filii DEI. Quæ est ergò hæc anima, quæ unita est Personæ Verbi, in aliquo instanti naturæ, prius quàm unita sit suo corpori, nisi anima Filii Dei? Et quid est hoc corpus eidem personæ Ver-

bi unitum, saltem uno instanti naturæ prius, quàm unitum sit suæ animæ, nisi corpus proprii Filii Dei? Jam in ipso instanti, quo est Filius Dei, est beatus ex jure Filiationis hujus divinæ. Sed, ut verum fatear, non est Filius Dei (velut Verbum incarnatum) quoadusque sit homo, & homo non incipit esse, nisi in instanti, quo anima unita est corpori; & hoc ipsum est instans, quòd ex ipso facit hominem beatum.

Bene hoc capio, affirmat Philemon: siquidem non video majus esse inconueniens, dicere, quòd hæc duæ partes separatim unitæ fuerint personæ Verbi divini, antequam inter se unirentur, quàm asserere, quòd eidem manserint unitæ separatim post instans mortis suæ; & consequenter dicere, quòd beatus jam fuerit antè momentum conceptionis suæ, cum etiam post momentum mortis suæ fuerit beatus.

Sed hæc veritas aliud intellectu meo affert lumen, facitque, ut capiam facilius, quàm ratione sanctissima Virgo verè sit & propriè Mater Dei, æquè ac aliæ mulieres suarum prolium naturales sunt matres. Siquidem quare ipsæ sunt matres, nisi quia concurrunt virtute hæc sibi naturali ad unionem animæ, quam DEUS creavit, & corporis, quod disposuerunt ipsæ ad recipiendum il-

Quomodò facile comprehendendi possit, quòd beatissima Virgo sit vere Mater Dei.

lam. Et beatissima Virgo eadem ratione concurrat ad unionem corporis & animæ Filii sui unigeniti. Sed omnes aliæ matres efficiunt unionem corporis & animæ filiorum suorum, quæ non sunt nisi quædam substantia humana, quæque etiam non habent nisi humanam substantiam: Ecce tibi, quare non concipiant nisi purum hominem. Beatissima Virgo est sola benedicta inter omnes mulieres, quæ efficit unionem naturalem corporis & animæ, quæ quidem substantiam habent humanam, sed quæ habent substantiam, id est, personam divinam: Ecce quare ipsa non concipiat purum hominem, velut aliæ matres, sed Hominem-Deum. Manifestum igitur est, ipsam verè esse matrem Dei.

Valdè benè id explicas, replicat Ecclesiasticus; sed non sufficit vidisse, quando IESUS CHRISTUS receperit ingens hoc lumen visionis Dei: An nōsti, quantam lucem, quantum splendorem accenderit in anima eius? quid ille scit, quid videt per admirandam hanc scientiam? Credo, respondet alter, quòd videat valdè clarè, sed non comprehendat integrè essentiam & perfectiones DEI: credo etiam, quòd videat in Deo, omnia alia, quæ sunt extra DEUM, & quorum cognitio est ipsi necessaria ad perfectam suam beatitudinem; sed dice-

re, quousque se extendat, nescio.

Dicendum igitur est, quòd, quamvis verum sit, ipsum non cognoscere omnem infinitudinem essentia & perfectionum DEI; hoc enim non nisi DEI solius est, & intellectus ipsius humanus non est Deus: nihilominus videt ipsam perfectius, quàm ceteri omnes Beati in cœle. Non dico solum, quòd possideat aliquem beatitudinis gradum sublimiorem, quàm quivis alius Beatus in particulari (hoc enim non foret quid magni dicere) sed dico, quòd videat essentiam DEI

perfectius & clarius, quàm ceteri omnes Beati simul. An dubitare de hoc posses, cum solus ipse sit, per quem omnes alii videant ipsam? unde trahunt ipsi omnes suas divitias, nisi ex magno hoc thesauro, cuius omnes munificentia, quas distribuit Beatis, quamvis sint copiosissima, non adæquent id, quòd reliquum est ipsi soli? Nonnè dicit sanctus Præcursor Joannes, quòd ex plenitudine eius accipiatur omnes? Imaginare tibi, videre te divitias inexhaustas maris; possidet id tantam aquarum molem, ut omnes fontes, rivi, flumina non habeant, nisi quòd trahunt è sinu ipsius; sed quamvis hæc habeant ex eo abundanter, necessè est tamen, omnia simul non habere tantum, quantum ingens hoc ele-

men-

D. Th. 3. p. 9.
10. à 4.

Anima Iesu
Christi videt
Deum perfectius sola,
quàm ceteri
omnes Beati
simul.

1. Joan. v. 16.

mentum adhuc conservat in sinu suo.

Omnes Beati non habent, nisi quod hauriunt à Jesu Christo. Hæc fermè ratione Jesus Christus est vastum & profundum mare gratiarum, meritorum, sanctitatis, gloriæ & beatitudinis; ipse includit in sinu suo omnes inexhaustos thesauros pretiosissimarum divitiarum æternitatis. Omnes Beati, qui sunt pleni gratiâ & gloriâ, non habent, nisi quod receperunt ab ipso; sed quamvis omnes hauriant ex eo abundanter, non tamen sunt nisi fluvii, qui exeunt è mari; quando congregarent omnes simul totam aquarum suarum abundantiam, non tamen adæquarent illam maris. O Jesu, quam dives es! Tu es solus, qui omnes possides thesauros scientiæ & sapientiæ Beatorum. Universum cælum obstringitur tibi de bono, quod possidet; omnes miseræ, quæ extorquent nobis gemitus in vita præsentis, non nisi à tua largitate accipiunt refrigerium: Nullum bonum, nec in cælo, nec in terra habere possumus, nisi per te. Tendimus ad te manus Domine, da nobis ex tuâ abundantia. Quid faciunt in thesauris tuis omnes pretiosæ tuæ divitiæ? Tu non indiges illis pro teipso: dona illas egenis fratribus tuis, qui dabunt tibi omnes corda sua in grati memoriam animi, & cantabunt in æternum misericordias tuas.

Sed non sufficit, animam ipsius Jesu Christi clarè videre essentiam Dei: necessarium quoque est ad perfectam ipsius beatitudinem, videre etiam in Deo omnia, quæ sunt extra Deum: Dico omnia, absque ulla limitatione; omnia, quæ sunt opera omnipotentis manus Dei; omnia, quæ dependent à causis secundis, & omnia, quæ producuntur à voluntate libera hominum per omnes sæculorum decursus, & in omnibus mundi locis, absque ulla exceptione rei minimæ. Quæris: cur necesse est, ut videat hæc omnia? sanctus Thomas affert hujus pulchram & solidam rationem.

Nec unicus est ex omnibus Beatis, cujus intellectus illuminatus non sit omnibus cognitionibus necessariis ad plenam ipsius satisfactionem; aliàs beatus non esset. Necesse est ergò ipsum scire omnia, quæ concernunt ipsum & statum ejus; cum facultatem hæc habeant præstandi ipsi satisfactione. Jam Jesus Christus est solus ex omnibus Beatis, cujus status requirit perfectissimè nôsse omnia, quæ sunt extra Deum, eòquod omnia concernant & respiciant ipsum, omnia ipsi subdantur, omnia ad ipsum pertinent: Ipse est Caput Angelorum & hominum, ipse est supremus Monarcha omnium creaturarum, ipse est Judex absolutus omnium actionum humanarum, ipse est

Lll 3

dominus

Dominus & possessor legitimus omnium entium creatorum, cum omnia nonnisi ex amore ipsius sint condita. Et hoc est, quod sanctus Paulus dicebat fidelibus, qui membra sunt corporis mystici Jesu Christi: *Omnia vestra sunt, & vos estis Jesu Christi, & Jesus Christus est DEI Patris sui.* Interest ergo ipsi omnium; necesse est ergo ad perfectam ipsius beatitudinem scire & cognoscere omnia.

Nihil celare possumus Jesum Christum,

O Deus! exclamavit hic Philemon, totus abreptus admiratione & gaudio; quam ampla latitudo scientiæ beatæ in anima Redemptoris mei! quantum consolationis experior in corde meo, dum conspicio illam tam copiosam, tamque speciosam! sed quanta confusionis & humiliationis mihi ansa ex eo, quod celare non possim ipsam turpitudinem meam? Itane ergo, mi Jesu, tu cognoscis omnia? Ita, tu omnia nosti sine ulla limitatione, nihil te latet, ipsas profundissimas intueris abyssos, id est, clarè vides omnia, quæ sunt abditissima & arcanissima in cordibus hominum. Nemo est tam perfrixtæ frontis in mundo, qui semper portare vellet cor suum apertum in manibus suis, illudque exponere oculis totius mundi indiscriminatim: Nam, ô Deus, quid rerum agitur quandoque ibi, quarum pudeat nos

ipfos! Et nos id semper apertum circumferimus oculis Jesu Christi, qui videt hæc omnia, cuique incumbit aliquando æternam in hæc omnia quæ videt, proferre sententiam. O cor meum si oculi tibi essent ad considerandum magnum hunc oculum, qui omni te videt tempore, an auderes, quod audes? Nonne viveres semper in timore & reverentia ante oculos Majestatis hujus?

Dicitur, oculos Basilisci occidere eos omnes, quos intuentur; sed oculi Jesu circumferunt vitam in aspectu suo; testis est, quam reddidit sancto Petro, aspiciendo ipsum post mortem, quam ipsemet intulit animæ suæ per negationem suam. Verùm si vitam dant mortuis, quantum vitæ abundantiam dabunt vivis; quam parùm habeat anima amoris, quam parùm habeat desiderii placendi Deo, quam parùm etiam de hoc cogitet, si bono aspiciatur oculo ab amabili Redemptore suo, quantum mox vitæ & vigoris experitur augmentum, ut zelo ardenti prosequatur ea omnia, quæ placent ipsi! O mi amabilissime Jesu, quando dicere tibi potero cum veritate, cordis mei penetralia ostendens tibi: *Domine, tu nosti omnia, tu scis quia amo te.* Domine, tu intima nosti cordis mei arcana, & tu probe nosti, quod amem

Pulchra consideratio circa id, quod oculi Jesu nos sententur.

Joan. 21. v. 7.

amem te. Vellem repetere hoc centies de die, & toties iterum repetere illud, quo ad id tandem cum veritate possem affirmare.

Egregius hic affectus, quem Philemon exprimebat nobis, cum certo quodam igne, qui emicabat ex oculis ejus, ostendit nobis clarè, non solum ipsum verè esse conversum, sed totum esse Jesu Christi; eòquòd conspecta in ipso excellentià, tantà demulcerent illum voluptate. Interim

bonus noster Ecclesiasticus probè consolatus ex eo, quòd videret tanto perfundi solatio hunc hominem aspiciendo duntaxat primam portionem divitis hujus thesauri sapientià & scientià, cum promiserit, se monstraturum hunc ipsi totum integrum, secundam illius exposuit ipsi portionem, in qua non minus, quo admiraretur, invenit, quàm in prima; & hæc erat scientia infusa.

§. 2. De Scientia infusa Christi Jesu.

Quando videbant Judæi Jesum Christum ad eò divinè prædicantem & sapientem post se corda hominum, adhæc pronuntiantem non nisi oracula, quæ tam sublimem annuntiabant eruditionem, ut non recordarentur se unquam audivisse hominem ita loquentem, obstupuerunt, seque interrogarunt invicem: Quomodò possibile est, tantà pollere hunc hominem eruditione, cum nunquam viderimus ipsum frequentantem scholas? unde ei tot lumina, qui nunquam Gymnasii salutavit limina? Admirabantur, & comprehendere id non poterant.

An Judæi habuerint an-
sam admirandi scientiam
Jesu Christi,

Hic Priscus sermone in medium prolato fari cœpit: Quantum ad me, nulla me hujus rei cœpisset admiratio; judicâsem enim, cum id scientiæ non obti-

nuerit studio literarum, esse debere scientiam aliquam infusam. Nonnè constat, Deum magnum esse Magistrum, qui in instanti, cum sibi placuerit, majori intellectum hominis imbuere potest scientiâ, quàm acquirere ipse possit non intermisso totius vitæ suæ studio? Quoties dignatus est ipsemet instruere rudissimos quosque, omnisque expertes scientiæ, ut eruditissimos efficeret ex iis viros, veluti erat ingens illa Eremitarum frequentia, qui intrabant Eremita condensa, antequam ulla in scholis perfolvissent pensa literarum, non alio usi Magistro, nisi Deo, nec codice alio, nisi unico magni hujus universi volumine, cuius folia, lineæ & characteres, omnes sunt res creatæ? Et parvo temporis spatio conspecti sunt prodire è deserto
ita